

Geothermal4PL

Wsparcie zrównoważonego rozwoju i wykorzystania płytkiej energii geotermalnej na terenie obszarów objętych programem Mieszkanie Plus w Polsce

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
Christian Michelsen Research AS
5-6.10.2017, Chęciny

Techniki wiertnicze wykorzystywane do wykonania instalacji wykorzystujących płytką energię geotermalną

Albert Złotkowski, WNiG AGH
Grzegorz Skowroński, Sator
Daniel Skowroński, Sator

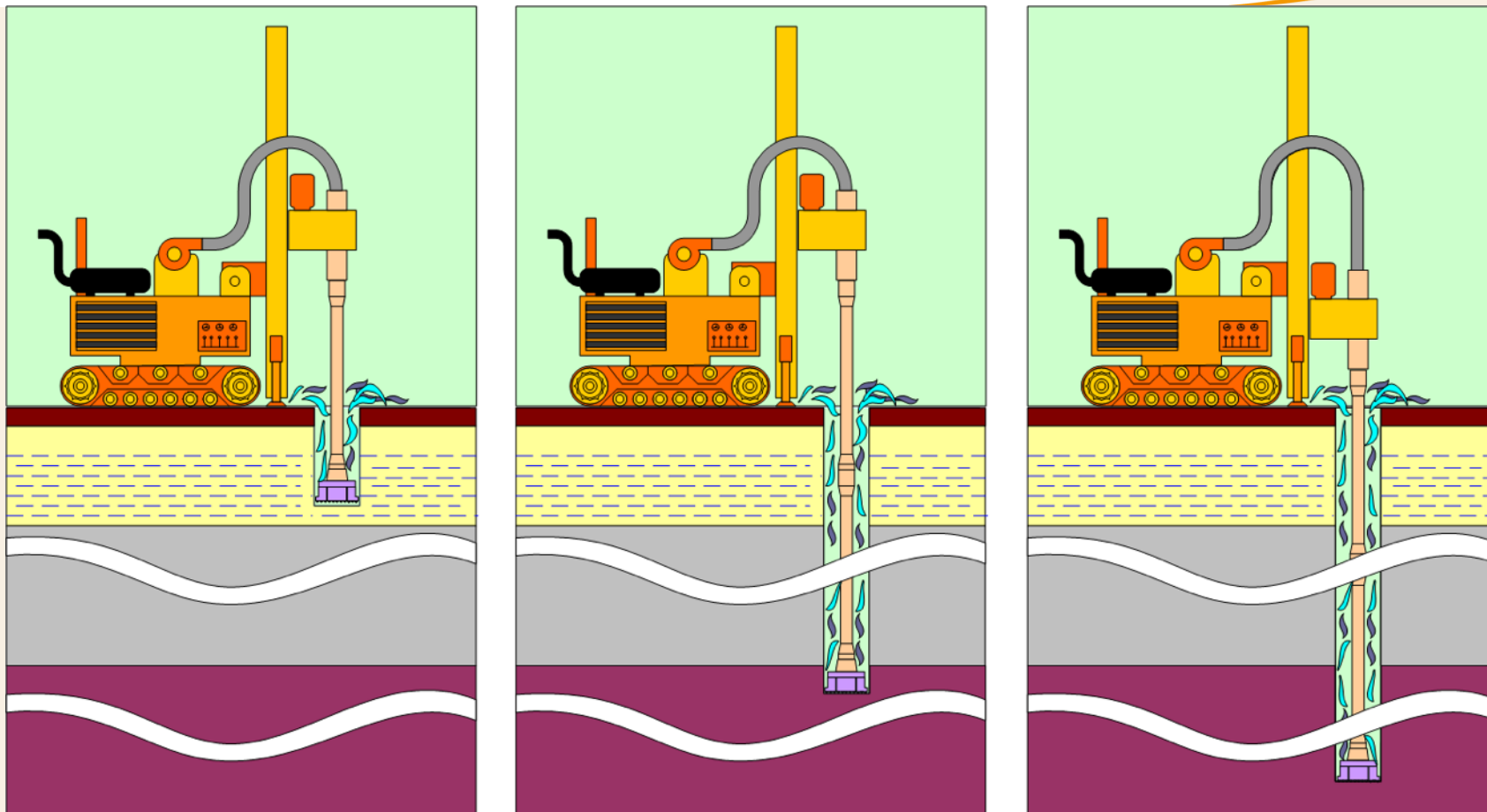
Wykonywanie otworowych wymienników ciepła wiąże się z koniecznością wykonania otworu wiertniczego do głębokości **od 60 do 180 m**. Otwór taki posiada najczęściej średnicę od ok. **120 mm – 160 mm**.

Podczas wykonywania otworów o takich parametrach w Polsce napotyka się na konieczność przewiercenia:

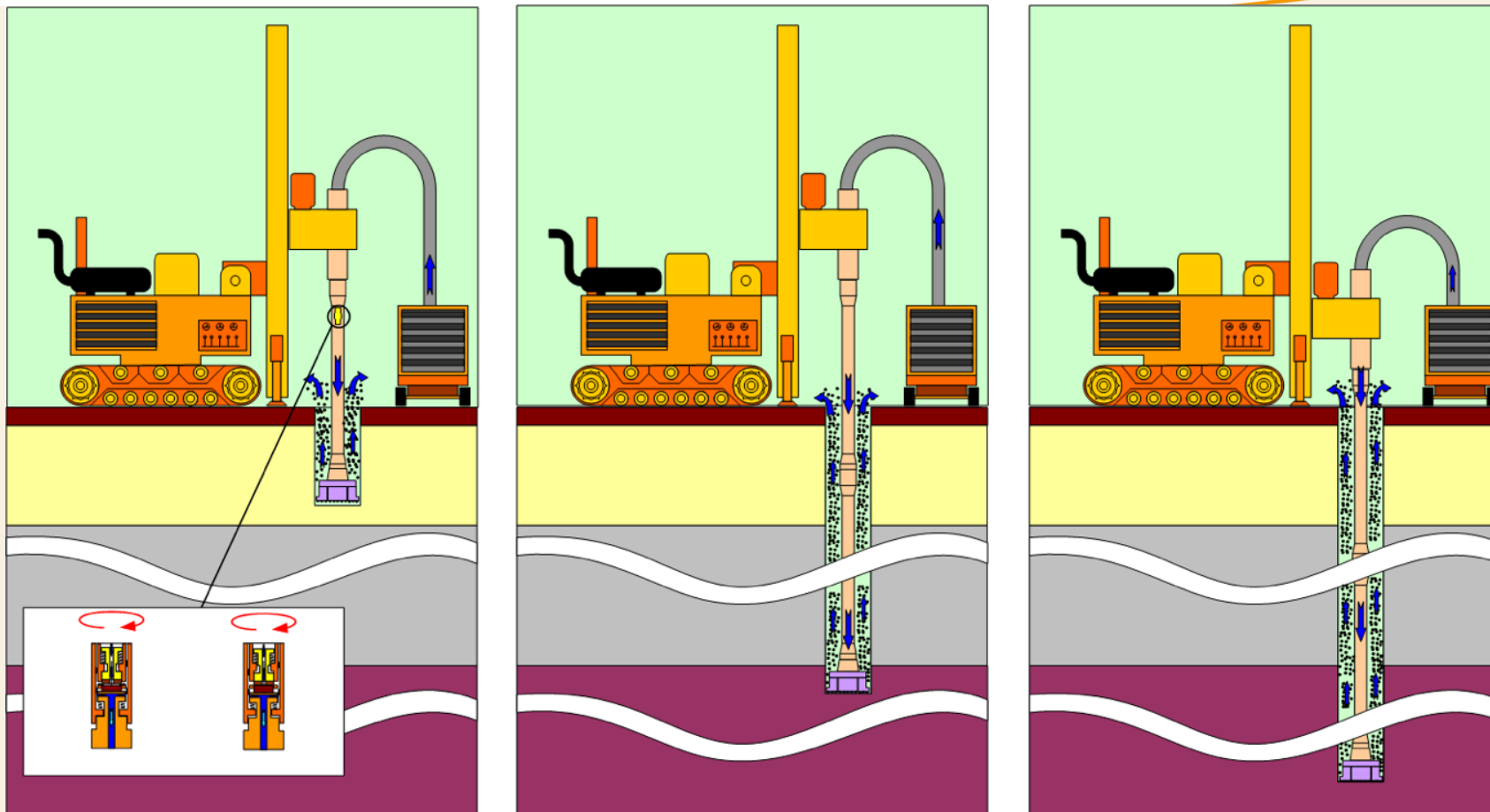
- niestabilnych słabo związanych utworów czwartorzędowych,
- pęczniejących skał ilastych trzeciorzędowych,
- twardszych formacji jak wapienie, dolomity, skały magmowe.

Ze względu na charakterystykę przewiercanych skał, występowanie wód nasycających kolejne warstwy oraz trudności związane z wykonaniem otworu takich jak: sypiące żwiry, zawodnione piaski, pęczniejące ily, iłowce i łupi ilaste, uciekająca płuczka do szczelin w skałach węglanowych i przestrzeni porowej piaskowców wyróżnia się i stosuje w geoenergetyce niskiej entalpii wiercenia:

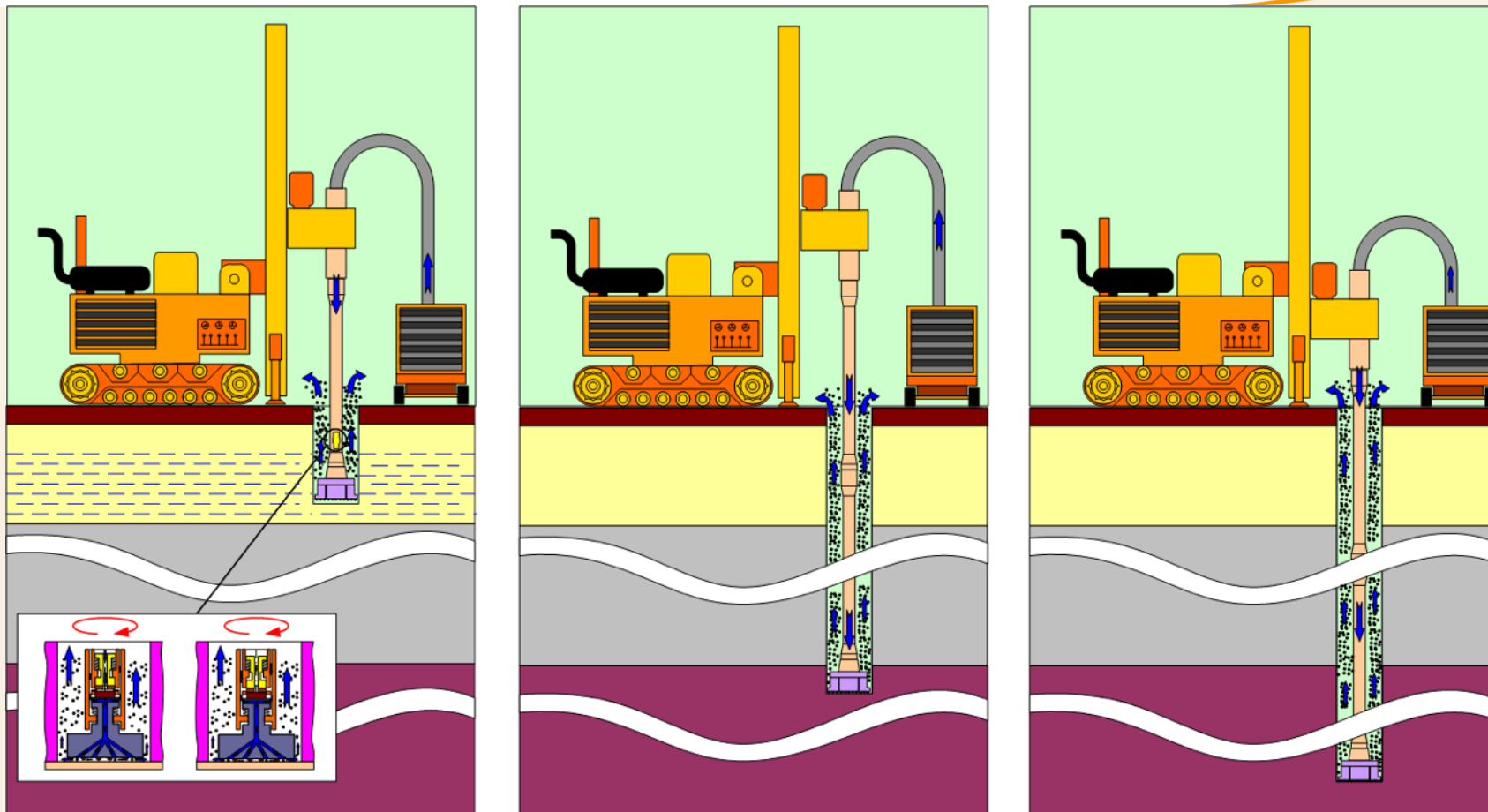
- obrotowe z prawym obiegiem płuczki wiertniczej,
- udarowo-obrotowe (z dolnym młotkiem),
- udarowo-obrotowe (z górnym młotkiem),
- jedną z wymienionych metod z jednoczesnym rurowaniem.

Wykonywanie otworu metodą obrotową z prawym obiegiem płuczki

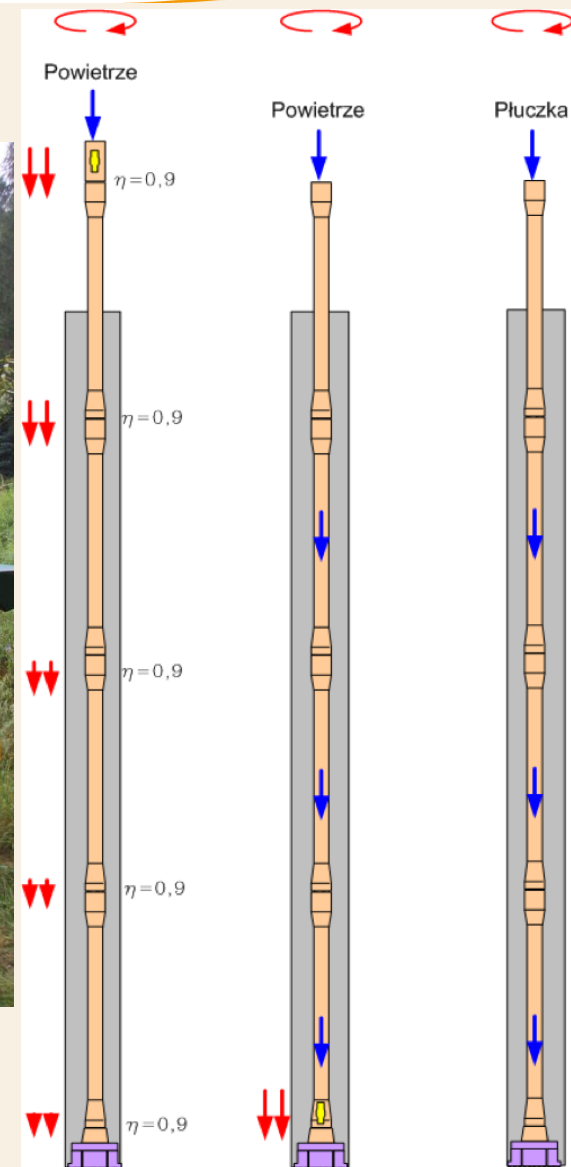
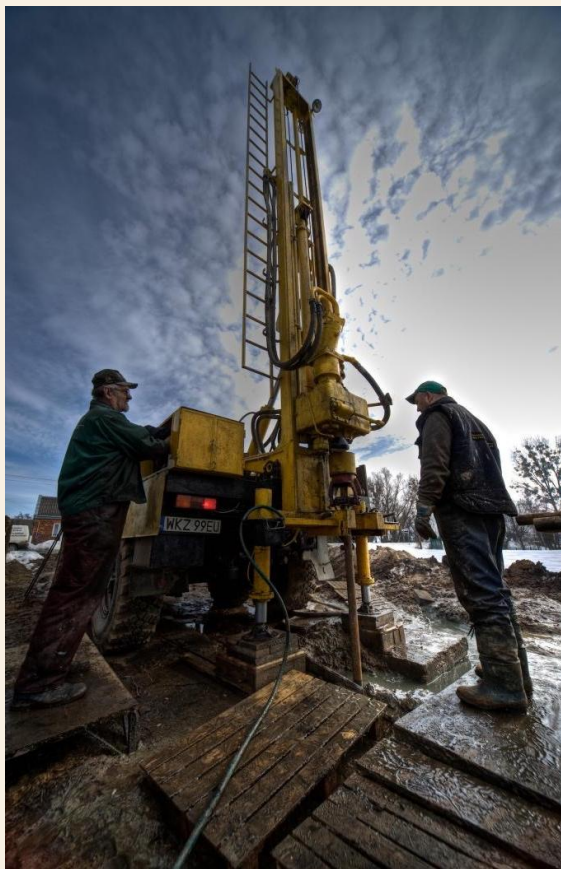
Wykonywanie otworu metodą uderowo-obrotową z górnym młotkiem

Wykonywanie otworu metodą uderowo-obrotową z dolnym młotkiem

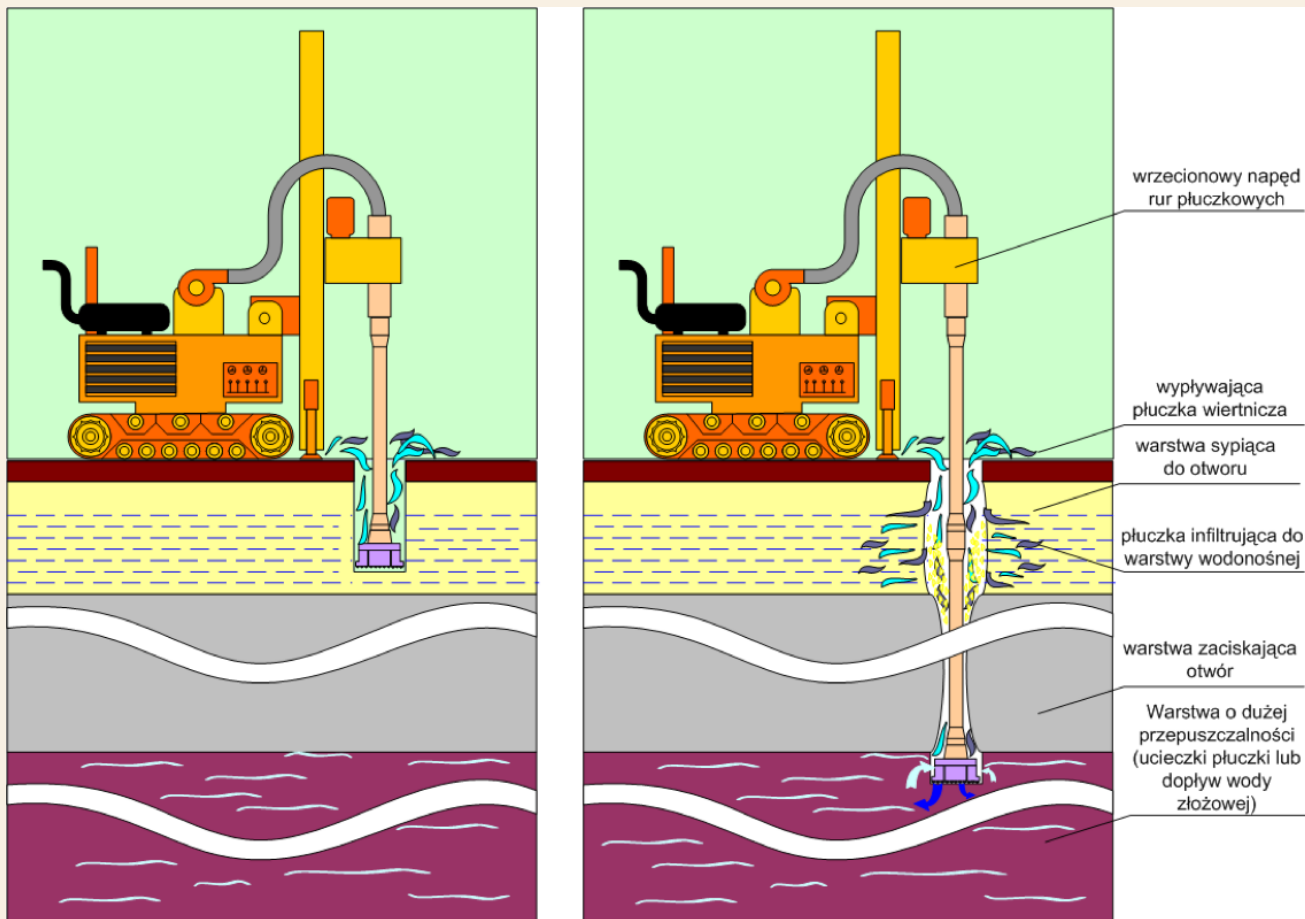

Porównanie technik wiercenia obrotowego z prawym obiegiem płuczki, z wykorzystaniem górnego i dolnego młotka

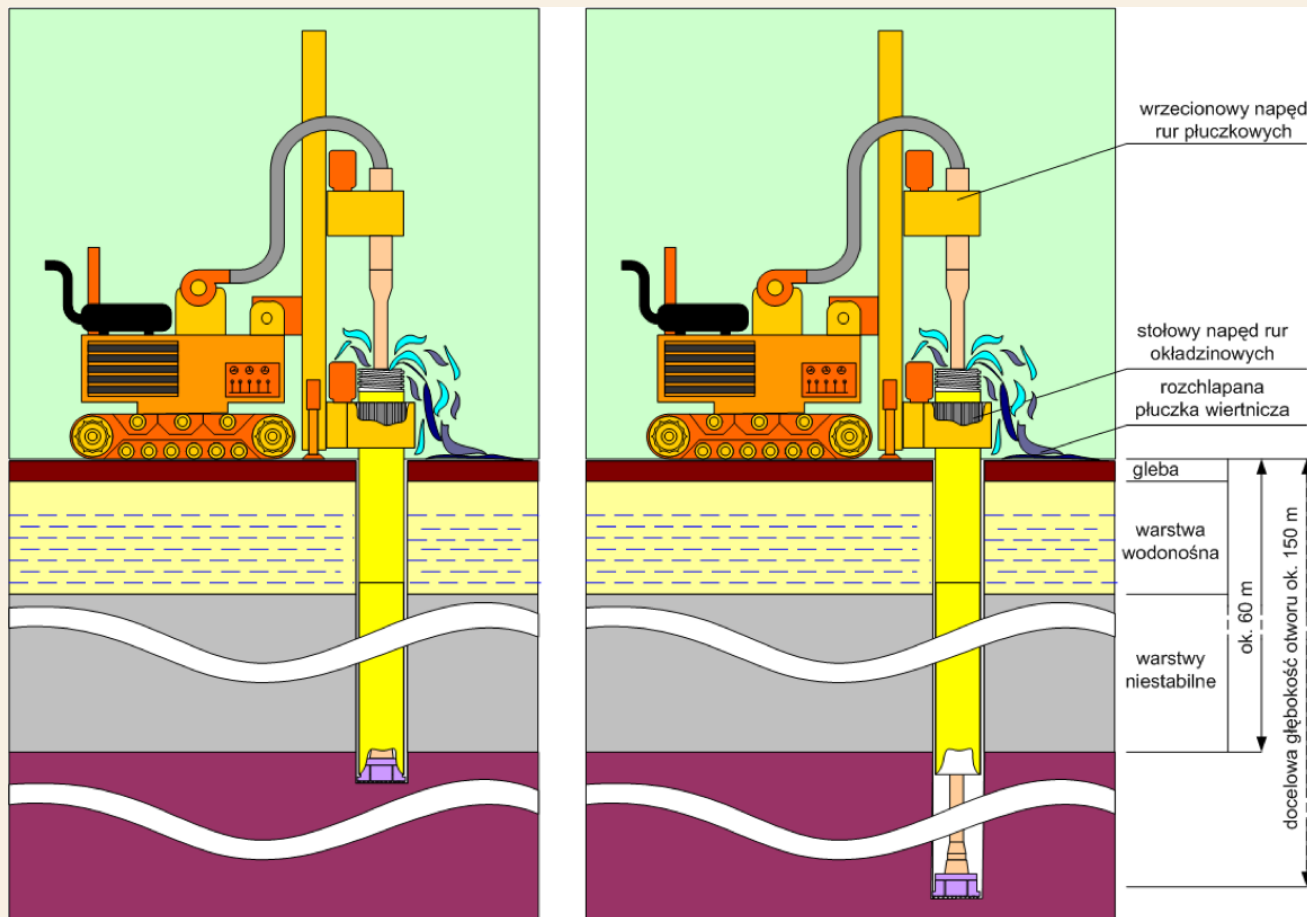

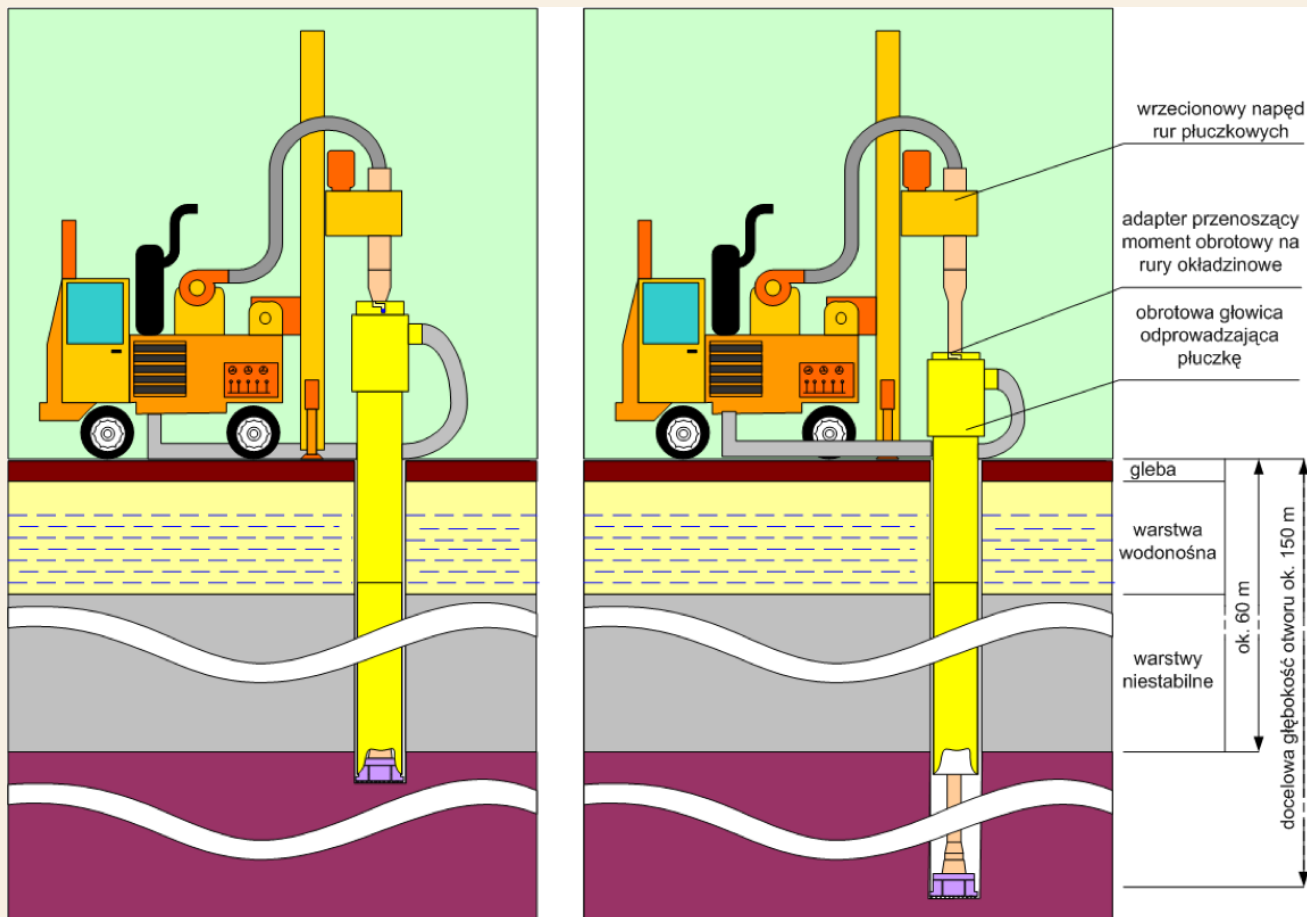
Komplikacje występujące podczas wierceń

Wiercenie obrotowe płuczkowe z jednoczesnym rurowaniem oraz z wykorzystaniem wiertnicy o napędzie wrzecionowym przewodu płuczkowego i stołowym rur okładzinowych

Wiercenie obrotowe płuczkowe z jednoczesnym rurowaniem oraz z wykorzystaniem wiertnicy o napędzie wrzecionowym przewodu płuczkowego i adaptera do rur okładzinowych

Plac wykonywania robót wiertniczych z wanną

Plac wykonywania robót wiertniczych z dołem urobkowym

Plac wykonywania robót wiertniczych z dołem urobkowym

Plac przed wykonaniem robót

Plac w trakcie wykonywania robót

Plac po wykonaniu robót

Wiercenie otworu

Zapuszczanie rur otworowego wymiennika ciepła

Cementowanie

Utylizacja płuczki

Doprowadzenie rur otworowych wymienników ciepła do komory zbiorczej

Komora zbiorcza wraz z rozdzielaczem

Rurociąg główny

Dziękujemy za uwagę

Albert Złotkowski, WNiG AGH

Grzegorz Skowroński, Sator

Daniel Skowroński, Sator

Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
5-6.10.2017, Chęciny